

**Oświadczenie złożone przez senatorów
Antoniego Szymańskiego, Waldemara Kraske,
Bogusławę Orzechowską, Grzegorza Peczkisa,
Margaretę Budner, Dorotę Czudowską,
Artura Warzochę i Aleksandra Szweda
na 29. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 listopada 2016 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła

Szanowny Panie Ministrze!

Z raportu Światowej Organizacji Zdrowia wynika, że etanol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Ponad 60 chorób i urazów ma bezpośredni związek ze spożywaniem alkoholu etylowego. Dodatkowo członkowie rodzin osób z problemem alkoholowym są narażeni na przewlekły stres, którego skutkiem są często zaburzenia lękowe, depresyjne oraz choroby psychosomatyczne.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost spożycia alkoholu w Polsce. W 2002 r. średnia ilość spożytego 100% alkoholu przez jednego mieszkańca wynosiła 6,93 l, a w 2015 r. – 9,41 l, jest to wzrost o ponad 1/3 (dane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Biorąc pod uwagę te fakty epidemiologiczne, a także niewielką znajomość tej tematyki przez lekarzy i studentów medycyny, zwracamy się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o podjęcie działań zmierzających do rozszerzenia tematyki dotyczącej problemów alkoholowych i szeroko rozumianych uzależnień w programach specjalizacji lekarzy i innych pracowników ochrony zdrowia, a także w programach studiów medycznych.

Ważne jest, aby pracownicy ochrony zdrowia, a zwłaszcza lekarze, potrafili diagnozować problemy alkoholowe, znali i przeprowadzali testy przesiewowe, a w razie stwierdzenia wskazanych problemów przeprowadzali krótką interwencję. Ważne jest również to, aby mieli wiedzę na temat współuzależnienia i problemów osób dotkniętych tym zaburzeniem oraz kierowali te osoby do ośrodków, w których otrzymają one kompleksową pomoc.

Niestety, doświadczenie osób pracujących w lecznictwie odwykowym wskazuje na to, że pracownicy ochrony zdrowia bardzo rzadko diagnozują problemy spowodowane współuzależnieniem oraz problemy alkoholowe u swoich pacjentów. Chorzy ci są przez wiele lat leczeni objawowo, w tym często uzależniającymi lekami uspakajającymi, a ich problemy zdrowotne pogłębiają się.

Obserwacje te potwierdziły wyniki badań przeprowadzonych w 2004 r. przez II Klinikę Chorób Wewnętrznych i Ostrych Zatruc Akademii Medycznej w Gdańsku. Badaniami objęto lekarzy rodzinnych z Gdańska. Okazało się, że większość z nich nie знаła definicji picia ryzykownego ani picia szkodliwego. Nie potrafiła także wymienić objawów uzależnienia od alkoholu. Żaden z badanych lekarzy nie wykonywał też testów przesiewowych i nie potrafił przeprowadzić tzw. krótkiej interwencji.

Liczba godzin poświęconych problematyce alkoholowej i uzależnieniom w programie studiów medycznych w Polsce jest niższa w porównaniu z liczbą godzin przeznaczonych na te zagadnienia w pozostałych państwach europejskich i USA.

Mamy nadzieję, że rozszerzenie w programach specjalizacji oraz w programach studiów medycznych tematyki związanej z problemami alkoholowymi i uzależnieniami zwiększy poziom wiedzy pracowników ochrony zdrowia i przyczyni się do szybszego i prawidłowego diagnozowania tych problemów u pacjentów.

Antoni Szymański
Waldemar Kraska
Bogusława Orzechowska
Grzegorz Peczkis
Margareta Budner
Dorota Czudowska
Artur Warzocha
Aleksander Szwed